

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-05-144S

**СИЛАБУС**

навчальної дисципліни

**SYLLABUS**

<b>ТРУДОВІ ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ</b>		<b>LABOR CONTRACTUAL RELATIONS</b>	
Шифр за ОП	<b>ФП4</b>	Code in Educational Program	
Освітній рівень: <b>бакалаврський (перший)</b>		Educational level: <b>Bachelor's (first)</b>	
Галузь знань <b>Соціальні і поведінкові науки</b>	<b>05</b>	Field of knowledge <b>Social and behavioural sciences</b>	
Спеціальність <b>Економіка</b>	<b>051</b>	Field of study <b>Economics</b>	
Освітня програма: <b>Управління персоналом і економіка праці</b>		Educational Program: <b>HR management and labour economics</b>	

РІВНЕ - 2023

Силабус освітньої компоненти «Трудові договірні відносини» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Управління персоналом і економіка праці» спеціальності 051 Економіка. Рівне. НУВГП. 2023. 11 стор.

ОПП на сайті університету:  
<https://ep3.nuwm.edu.ua/20893/>  
<https://ep3.nuwm.edu.ua/26640/>

Розробники силабусу: *Самолюк Н.М., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва; Юрчик Г.М., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва*

Силабус схвалений на засіданні кафедри  
Протокол №1 від "31" серпня 2023 року

Завідувач кафедри: *Мишук Галина Юріївна, доктор економічних наук, професор.*

Керівник (гарант) ОП: *Юрчик Г.М., кандидат економічних наук, доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ  
Протокол №1 від "31" серпня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: *Ковшун Наталія Едуардівна, доктор економічних наук, професор.*

Попередня версія силабусу (06-05-70S)

© Самолюк Н.М., 2023  
© НУВГП, 2023

<b>ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ</b>	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Управління персоналом і економіка праці</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Рік навчання, семестр	<i>2, 4</i>
Кількість кредитів	<i>6</i>
Лекції:	<i>42 год. / 10 год.</i>
Практичні заняття:	<i>20 год. / 8 год.</i>
Самостійна робота:	<i>118 год. / 162 год.</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна, заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
<b>ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА</b>	
Лектор	<i>Самолюк Наталія Миколаївна, к.е.н., доцент, доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва</i>



Вікіситет

<http://surl.li/jxtbs>

ORCID

<http://orcid.org/0000-0001-8693-8558>

Канали комунікації

[n.m.samoliuk@nuwm.edu.ua](mailto:n.m.samoliuk@nuwm.edu.ua)  
+380978889440

Асистент лектора



*Юрчик Галина Миколаївна, к.е.н, доцент, доцент кафедри трудових ресурсів та підприємництва.*

Вікіситет

<https://cutt.ly/I9Wx5FF>

ORCID

<http://orcid.org/0000-0003-1013-6940>

Канали комунікації

[g.m.urchik@nuwm.edu.ua](mailto:g.m.urchik@nuwm.edu.ua)  
+38098-408-9069

## ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

### Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та завдання

*Метою вивчення навчальної дисципліни «Трудові договірні відносини» є надання студентам теоретичних знань регулювання трудових відносин на державному, галузевому, регіональному та виробничому рівнях, а також практичних навичок укладання, функціонування та розірвання трудових відносин між соціальними партнерами у сфері праці.*

*Основними завдання вивчення дисципліни є: вивчення особливостей регулювання трудових відносин на державному, галузевому, регіональному та виробничому рівнях; розкриття прикладних аспектів укладання, функціонування та розірвання трудових відносин між соціальними партнерами у трудовій сфері.*

### Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2510>

### Компетентності

*ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства,*

усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК18. Навики застосування інструментів соціального захисту та управління поведінкою людських ресурсів в цілях запобігання соціально-трудова конфліктів.

### Програмні результати навчання

ПРН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

ПРН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН30. Застосовувати інструменти соціального захисту та управління поведінкою людських ресурсів в цілях запобігання соціально-трудова конфліктів.

### Структура та зміст освітнього компонента

Лекції – 42 год., практичні – 20 год., самостійна робота – 118 год.

Розподіл кількості годин, ПРН	Опис освітнього компоненту
<b>Тема 1. Основні аспекти трудових договірних відносин</b>	
лекції – 2 год. прак. – 1 год. ПРН – 1, 6, 18	Розвиток трудових договірних відносин. Складові системи трудових відносин. Предмет трудових договірних відносин.
<b>Тема 2. Колективні угоди та договори в системі трудових договірних відносин</b>	
лекції – 2 год. прак. – 1 год. ПРН – 1, 6, 11, 12, 18, 30	Сфера укладання та дія колективних угод та договорів. Сторони колективних угод, договорів. Зміст колективних угод, договорів.
<b>Тема 3. Колективні переговори при укладанні трудових угод та договорів</b>	
лекції – 2 год. прак. – 2 год. ПРН – 1, 6, 12, 18, 30	Порядок ведення колективних переговорів. Вирішення розбіжностей, що виникають в ході переговорів.
<b>Тема 4. Договірні-правові форми закріплення відносин у трудовій</b>	

## сфері

лекції – 2 год. прак. – 1 год. ПРН – 1, 6, 11, 12, 18	Форми закріплення відносин у трудовій сфері. Сторони та зміст трудових договорів. Поняття, сторони та особливості укладання цивільно-правового договору. Порівняльна характеристика цивільно-правового та трудового договору. Визнання цивільно-правового договору трудовим.
<b>Тема 5. Види та особливості укладання трудових договорів</b>	
лекції – 6 год. прак. – 1 год. ПРН – 1, 6, 11, 12, 18, 30	Загальні засади укладання трудового договору. Види трудових договорів. Усний і письмовий трудовий договір. Строковий та безстроковий трудовий договір. Трудові договори про сезонну та тимчасову роботу. Контракт. Трудовий договір про основну роботу, роботу за сумісництвом та суміщення професій. Трудовий договір про дистанційну та надомну роботу
<b>Тема 6. Порядок працевлаштування</b>	
лекції – 4 год. прак. – 2 год. ПРН – 1, 6, 11, 12, 18, 30	Випробувальний термін при працевлаштуванні. Дії роботодавця при працевлаштуванні працівника. Штрафні санкції за неналежне оформлення трудових відносин.
<b>Тема 7. Регулювання робочого часу</b>	
лекції – 2 год. прак. – 1 год. ПРН – 1, 6, 11, 12, 18, 30	Поняття і види робочого часу. Правові нормативи робочого часу. Облік робочого часу. Режим робочого часу. Спеціальні режими робочого часу. Робота в нічний час. Надурочна робота.
<b>Тема 8. Регулювання часу відпочинку</b>	
лекції – 4 год. прак. – 1 год. ПРН – 1, 6, 11, 12, 18, 30	Перерви для відпочинку і харчування. Вихідні, святкові та неробочі дні. Види відпусток.
<b>Тема 9. Дисципліна праці. Матеріальна відповідальність працівників</b>	
лекції – 2 год. прак. – 2 год. ПРН – 1, 6, 11, 12, 18, 30	Трудова дисципліна. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Заохочення як метод забезпечення трудової дисципліни. Стягнення за порушення трудової дисципліни. Матеріальна відповідальність працівників. Відсторонення від роботи.
<b>Тема 10. Регулювання оплати праці</b>	
лекції – 6 год. прак. – 2 год. ПРН – 1, 6, 11, 12, 18, 30	Правові засади оплати праці. Сутність та структура заробітної плати. Мінімальна заробітна плата. Організації оплати праці на підприємствах. Виплата заробітної плати. Оплата праці у святкові, неробочі та вихідні дні. Оплата праці за роботу в надурочний, нічний час. Особливості оплати праці за інших умов.
<b>Тема 11. Зміна дії трудового договору</b>	
лекції – 2 год. прак. – 2 год. ПРН – 1, 6, 12, 18, 30	Зміна істотних умов праці. Переведенням на іншу роботу. Переміщення працівника на інше робоче місце.
<b>Тема 12. Підстави та порядок припинення дії трудового договору</b>	
лекції – 6 год. прак. – 2 год. ПРН – 1, 6, 11, 12, 18, 30	Підстави припинення дії трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. Вихідна допомога при звільненні.
<b>Тема 13. Трудові спори</b>	

лекції – 2 год.  
прак. – 2 год.  
ПРН – 1, 6, 11, 12, 18,  
30

Сутність та види трудових спорів. Органи, які розглядають трудові спори. Розгляд трудових спорів комісіями по трудових спорах. Розгляд трудових спорів у місцевих загальних судах. Особливості виконання рішень органів, які прийняли рішення по трудових спорах.

### Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

*Здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до навчання, комунікаційні якості, навички письмового спілкування, налагоджувати контакти, уміння слухати і запитувати, формування власної думки та прийняття рішення, здатність до абстрактного та логічного мислення, аналізу та синтезу*

### Форми та методи навчання

*Методи навчання: лекція у формі діалогу, проблемна лекція, міні-лекція, навчальна дискусія, аналіз конкретних ситуацій (case study), робота у мікрогрупах, індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ та задач, тестові завдання.*

*Технології навчання: навчальні посібники, наукові статті, мультимедійна презентація, відеовізуалізація, друкований роздатковий матеріал, проєктна технологія, рольові ігри.*

### Порядок та критерії оцінювання

Система оцінювання знань студентів проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НУВГП - <https://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>

Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного контролю знань за ЄКТС.

Розподіл обов'язкових балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування та самостійна робота													Підсумковий тест (екзамен)		Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2									МК1	МК2	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	МК1	МК2	
3	3	4	4	5	5	5	5	4	6	6	6	4	15	25	100

Студенти мають можливість отримати додаткові бали (бонуси) за участь у конкурсах студентських наукових робіт, наукових конференціях, студентських олімпіадах, а також за інші види науково-дослідної роботи – 5 балів.

Усі модульні контролі проходять у формі тестування на навчальній платформі Moodle.

Перший модульний контроль містить 21 запитання різного рівня складності: перший рівень – 14 запитань по 0,5 бала, другий рівень – 5 запитань по 1 балу, третій рівень – 2 запитання по 1,5 бали. Усього – 15 балів.

Другий модульний контроль містить 34 запитання різного рівня складності: перший рівень – 22 запитань по 0,5 бала, другий рівень – 10 запитань по 1 балу, третій рівень – 2 запитання по 2 бали. Усього – 25 балів.

Для забезпечення права на об'єктивне оцінювання студентам надається право подавати в письмовій формі апеляційну скаргу про незгоду з отриманими балами.

Проведення поточних і семестрових контролів відбувається відповідно до порядку наведеного у Положенні про семестровий поточний та

підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти - <http://surl.li/iujw/>

## Поєднання навчання та досліджень

Здобувач освіти, за бажанням, може поєднати навчання і виконання науково-прикладних досліджень з навчальної дисципліни або професійним спрямуванням випускової кафедри.

Результати досліджень оприлюднюються на конференціях, круглих столах, конкурсах наукових робіт, як правило, у вигляді публікацій, наприклад у «Студентському віснику НУВГП».

Передбачено додаткові бали за виконання завдань і участь у наукових заходах.

## Інформаційні ресурси

### Основна література

1. Самолук Н.М., Юрчик Г.М. Трудові договірні відносини: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2018. 339 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua>
2. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12. 1984 р. № 8073-X
4. Закон України від 15.09.1999 р. № 1045-XIV «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»
5. Закон України від 22.06.2012 р. № 5026-VI «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності»
6. Закон України від 01.07.1993 р. № 3356-XII «Про колективні договори і угоди»
7. Закон України від 03.03.1998 р. № 137/98-ВР «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)»
8. Закон України від 23.12.2010 р. № 2862-VI «Про соціальний діалог в Україні»
9. Закону України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР «Про оплату праці»
10. Закон України від 14.10.1992 року № 2695-XII «Про охорону праці»
11. Закон України від 15.11.1996 № 504/96-ВР «Про відпустки»
12. Закон України від 19.10.2000 р. № 2050-III «Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням

### Додаткова література

13. Постанова Кабінету Міністрів України № 278 від 28.03.1997 р. «Про затвердження Списку сезонних робіт і сезонних галузей»
14. Постанова Кабінету Міністрів України № 100. від 08.02.1995 р. «Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати»
15. Постанова Кабінету Міністрів України № 413 від 17.06.2015 р. «Про порядок повідомлення Державної фіскальної служби та її територіальних органів про прийняття працівника на роботу»
16. Постанова Кабінету Міністрів України № 170 від 19.03.1994 р. «Про впорядкування застосування контрактної форми трудового договору»
17. Постанова Кабінету Міністрів України № 45 від 19.01.1998 р. «Про затвердження умов, тривалості, порядку надання та оплати творчих відпусток»
18. Постанова Кабінету Міністрів України № 163 від 21.02.2001 р. «Про затвердження Переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня»
19. Наказ Міністерства юстиції України та Міністерства соціальної політики України від 29.07.1993 р. № 58 «Про затвердження Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників»

20. Наказ Державного комітету статистики України від 28.09.2005 р. № 286 «Про затвердження Інструкції зі статистики кількості працівників»
21. Наказ Державного комітету статистики України від 13.01.2004 р. № 5 «Про затвердження Інструкції зі статистики заробітної плати»
22. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 19.04.2006 р. № 138 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо застосування підсумованого обліку робочого часу»
23. Болотіна Н.Б. Трудове право України : навч. посіб. К.: Знання, 2008. 375с.
24. Дмитренко Ю. П. Трудове право України : підручник. К.: ЮрінкомІнтер, 2009. 624 с.
25. Долгіх Н. П., Марущак В. П. Трудове право : навч. посіб. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. 252 с.
26. Трудове право України : підручник / За заг. ред. М.І. Іншина, В.Л. Костюка, В.П. Мельника. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 472 с.

#### **Інформаційні веб-ресурси**

27. KadroLand - рубрика «Кадрові накази, заяви..»/ URL: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLG0b8EwzzwsEwYAG-hJhQ3glzAelVpCE9>
28. KadroLand - рубрика «Автоматизація кадрового обліку». URL: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLG0b8EwzzwsEEIZAxwO3jp-pVAL-t0sJC>

#### **Дедлайни та перескладання**

Завдання навчальної дисципліни повинні бути виконані впродовж навчального семестру у якому викладається дисципліна, до початку сесії.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <https://ep3.nuwm.edu.ua/25072/> Згідно цього документу також реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі

Інформація щодо перездачі модулів розміщена в розділі Оголошення на навчальній платформі НУВГП - <https://exam.nuwm.edu.ua/>

#### **Неформальна та інформальна освіта**

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до Положення про неформальній та інформальну освіту в НУВГП - <http://surl.li/jznmq>

Організація неформальної освіти в НУВГП покладено на Центр неформальної освіти - <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/centr-neformalnoji-osviti>

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно опанувати (поглиблювати) знання в розрізі навчальної дисципліни (окремих її тем) і наступним їх зарахуванням, використовуючи загальнонавчальні освітні платформи (наприклад Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn).

#### **Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання**

Спеціалісти консалтингових центрів та HR-служб (ТОВ «ІМПЕРІЯ-КОНСАЛТИНГ», ТОВ «Вік-Експо» та ін), НУВГП.

#### **Правила академічної доброчесності**

Пропагування принципів академічної доброчесності в НУВГП передбачається відповідними документами, зокрема Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП -



<https://ep3.nuwm.edu.ua/10325/> та Кодексом честі студентів - <https://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>

Студенти повинні дотримуватися принципів та правил академічної доброчесності, сумлінно та самостійно (крім випадків, що санкціоновано передбачають групову роботу) виконувати навчальні та дослідницькі завдання, посилаючись на джерела, з яких береться інформація.

Якщо у виконаному практичному завданні виявлено запозичення з інших джерел без належного посилання, оцінювання такого завдання знижується у відповідності до виявлених порушень.

У випадку виявлення списування під час проведення поточного та підсумкового контролю, результати оцінювання такого студента скасовуються.

Неприйнятним є порушення норм моралі, зокрема негідне поводження у громадських місцях, на території університету, вживання ненормативної лексики; завдання шкоди матеріально-технічній базі університету.

### **Вимоги до відвідування**

Відвідування практичних занять здобувачами вищої освіти є обов'язковими. У разі відсутності на занятті через хворобу або мобільність студент зобов'язаний самостійно виконати завдання відповідно до методичних вказівок, розміщених на навчальній платформі Moodle.

Допускається у порядку, встановленому НУВГП, вільне відвідування студентами навчальних занять відповідно до Положення про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання - <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Консультації з навчальної дисципліни відбувається згідно графіку консультацій як в класичній формі, так і в онлайн форматі (наприклад через GoogleMeet).

Весь матеріал навчальної дисципліни (презентації, відео, методичні вказівки, конспект лекцій та ін.) розміщено на сторінці курсу для їх ознайомлення і доступні у будь-який час.

Мобільні телефони та ноутбуки можуть вільно використовуватись студентами на заняттях для виконання практичних та ситуаційних завдань, роботи із статистичними даними

### **Оновлення**

Зміни до силабусу навчальної дисципліни можуть вноситись за ініціативою викладача та за результатами зворотного зв'язку у порядку, визначеному нормативними документами НУВГП.

Здобувачі вищої освіти можуть долучатися до оновлення силабусу шляхом надання пропозицій гаранту ОП (або викладачу навчальної дисципліни) в бажанні оволодіти конкретними практиками, або надавати негативний відзив через опитування

Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:

<https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti#226-vakist-osvitv-normativni-dokumenty>

<https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti#229-rezultaty-opytuvannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity>

### **Академічна мобільність. Інтернаціоналізація**

Передбачено визнання (зарахування) результатів навчальної дисципліни або окремих її тем, набутих здобувачами вищої освіти в інших ЗВО (вітчизняних та іноземних) згідно з:

- Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУВГП. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>

- *Порядком перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в НУВГП. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.*
- *Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.*

*Здобувачі можуть отримати доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:*

- *електронні бібліотеки: <http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronnibiblioteki>*
- *База періодичних видань: <https://www.scimagoir.com/>*
- *Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів: <http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>*

*Лектор      Самолюк Н.М., кандидат економічних наук, доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва*

Автор  
Доцент

Наталія САМОЛЮК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Валерій СОРОКА



документ підписаний КЕП  
Номер документа СИЛ №683 від [sDateTime\_SignWriteAgree\_Last]  
Підписувач Сорока Валерій Степанович  
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner\_Sert]  
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00